

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Reparation av brunn.

Besvär av hemmansägaren J. angående inkomsttaxering år 1952. — J., som år 1924 anlagt en längre vattenledning med självtryck, ersatte, sedan vattenledningen förstörts av rost, densamma med borrbrunn och hydrofor, därvid han utnyttjade en före 1924 använd brunn. J. yrkade avdrag för kostnaderna med 1.620 kr. Den gamla ledningen hade lagts för en kostnad av 3.500 kr. PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. RR biföll J:s yrkande, enär J:s utgifter för anordnande av vattenledning med pump och hydrofor, såvitt handlingarna i målet utvisade, understigit kostnaden för reparation av en förut befintlig vattenledning, samt J. vid sådant förhållande må anses berättigad till avdrag i omförmälda hänseende med yrkade 1.620 kr. (RR:s utslag den 15/1 1958.)

Är köpare av annan fastighet skattskyldig för värdet av bostadsförmån som säljaren förbehållit sig?

Besvär av TI angående gårdsägaren L:s inkomsttaxering år 1952. — L., vilken under 1950 för 28.000 kr. köpt en annan fastighet av makarna S., beskattades av TN för 500 kr. avseende värdet av bostadsförmån som säljaren förbehål-

lit sig. Hos PN yrkade L. att icke bliva beskattad för sagda bostadsförmån. L. framhöll att han icke uppbar någon hyra för S:s lägenhet. Av förefintliga prejudikat syntes framgå att undantagsförmåner på livstid skola beskattas hos mottagaren. — PN ogillade yrkandet. Hos KR åberopade L., att enligt RÅ 1946 ref. 11 avdrag medgivits för undantagsförmåner, förbehållna vid försäljning av jordbruksfastighet. Det torde icke finnas anledning att på annat sätt behandla en undantagsförmån, som förbehållits vid försäljning av annan fastighet. TI invände bl. a.: Det torde numera få anses klarlagt att begreppet undantagsförmån utslutande hänför sig till förvärvskällan jordbruksfastighet, varför den förmån av fri bostad för livstiden, som makarna S. betingade sig vid försäljningen till L. skattemässigt icke kunde bedömas efter reglerna för undantagsförmåner. Av rättsfallen i RÅ 1937 ref. 13 och 1938 ref. 54 framginge att säljare av annan fastighet, som förbehållit sig fri bostad, i ena fallet för fem år och i det andra för livstiden, icke beskattats för värdet av förmånerna. Då hyresvärdet av en dylik bostad givetvis icke kan försvinna, måste köparen vara den för bostaden rätteligen skattskyldige. Värdet av den förbehållna bostaden utgör del av köpeskillingen.

Utgår man från att så är fallet, torde skattskyldigheten ej heller kunna överflyttas från köparen till säljaren genom avdrag för periodiskt understöd. KR förklarade, att L. med avseende å vad i målet förekommit icke kunde anses skattskyldig för ifrågavarande hyresvärde. — Hos RR framhöll TI — därest KR:s utslag skulle ha påverkats av att den erlagda köpeskillingen, 28.000 kr., avsevärt överstigit det år 1945 åsatta taxeringsvärdet 9.300 kr. — att fastigheten ifråga år 1952 åsatts ett taxeringsvärde av 27.500 kr., ehuru ny-, till- eller ombyggnad icke förekommit. Anledning saknades för antagande att köparen skulle hava erlagt högre sammanlagt pris för fastigheten än som kunde erhållas för densamma i öppna marknaden. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 22/1 1958; två ledamöter ville fastställa PN:s beslut.)

Anm.: Angående tidigare diskussion i ämnet se bl. a. Svensk Skattetidning 1945 s. 130 ff och 1945 s. 165.

Resor med egen bil.

Besvär av kanslibiträdet L. angående inkomsttaxering år 1952. — L. yrkade avdrag med 1.452 kr. för resor med egen bil mellan bostaden och arbetsplatsen under tiden mars—december 1951. Avståndet uppgick till c:a 11 kilometer. PN medgav avdrag med 544 kr., motsvarande kostnader för bussresor 484 kr. och cykelslitage 60 kr. KR: ej ändring. Hos RR åberopade L., att hon enligt läkarintyg led av högersidig skulderledsinflammation, och framhöll, att hon inte kunde cykla mellan bostaden och busshållplatsen, särskilt som vägen var nästan ofarbar vid regnig väderlek och inte alls kunde användas på vintern. Busstiderna pas-

sade inte heller hennes tjänstgöringstider. RR medgav L. avdrag för bilresor mellan hemmet och arbetsplatsen med 1.000 kr. (RR:s utslag den 29/1 1958.)

Anm.: Jämför Riksskattenämndens meddelanden nr 1: 2|1958.

Fördyrade levnadskostnader vid arbetsanställning å annan ort än familjens hemort.

A. Besvär av TI angående handelsresanden H:s inkomsttaxering år 1952. — H., som var gift, yrkade vid taxeringen avdrag för fördyrade levnadskostnader med 1.050 kr. Till stöd för yrkandet anförde han: Han var fast anställd vid Aktiebolaget L:s Konfektionsfabrik i Vingåker. På grund av bostadsbrist i Vingåker hade han under tiden den 2/1—den 1/12 1951 nödgats förhyra rum för sig i Vingåker för en kostnad av 550 kr. Familjen hade under ifrågavarande tid kvarbott i Örebro. Under de dagar, då han icke vistats å resor — resdagarna hade under beskattningsåret utgjort 145 — hade merkostnaden för mat i Vingåker uppgått till 500 kr. TN vägrade avdraget. Hos PN yrkade H. bifall till sitt yrkande, därvid han framhöll att han varit tvungen att arbeta i Vingåker de dagar, då han icke vistats på resor. Om detta yrkande icke kunde bifallas yrkade H. avdrag för kostnader för månadsbiljett Örebro—Vingåker under 10 månader med tillhoppa 700 kr. PN lämnade H:s talan utan bifall. KR. yttrade: Enär H., vilken i och för sitt arbete vistats i Vingåker men synes regelbundet hava besökt sin familj i Örebro, med avseende å dessa omständigheter måste anses under beskattningsåret till den 1 december jämte sin familj hava varit bosatt å sistnämnda ort, alltså och då det med hänsyn till i

Vingåker rådande bostadsbrist icke skäligen kunnat ifrågasättas, att H. skolat dit avflytta tidigare än som skett, finner KR med stöd av punkt 3 anvisningarna till KL H. berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader under tjänstgöringen i Vingåker med till beloppet i och för sig utan erinran lämnade 1.050 kr. RR fastställde emellertid PN:s beslut, enär H. under ifrågavarande tid haft stadigvarande anställning och bostad i Vingåker samt vid sådant förhållande avdrag för fördyrade levnadskostnader icke kan medgivas honom. H. hade icke heller visat fog för sitt yrkande om avdrag för resekostnader. (RR:s utslag den 30/1 1958.)

B. Besvär av TI angående redaktören J:s inkomsttaxering år 1952. — Vid taxering i Karlskoga yrkade J., som under tiden den 1/6—den 31/12 1951 tjänstgjort vid en tidning i Stockholm, avdrag dels för kostnad för resa till Stockholm med 30 kr., dels ock för fördyrade levnadskostnader efter 8 kr. för dag under 199 dagar med 1.592 kr. TN förvägrade J. det yrkade avdraget. Hos PN vidhöll J. sitt yrkande och framhöll att avflytningen till Stockholm föranletts av att hans tidigare anställning vid en Karlskoga-tidning upphört och att han i samband därmed fått arbete i Stockholm, dit familjen på grund av rådande bostadsbrist icke kunnat avflytta under beskattningsåret. KR biföll J:s talan men RR biföll TI:s besvär häröver, enär J. under tiden juni—december 1951 i Stockholm haft anställning, som icke visats hava varit allenast tillfällig, och där jämväl varit bosatt, samt vid sådant förhållande avdrag för fördyrade levnadskostnader icke kunde medgivas J. (RR:s utslag den 30/1 1958.)

Fördyrade levnadskostnader.

Besvär av instruktören J. angående inkomsttaxering år 1950. — J. yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader under tjänstgöring å annan ort än hemorten med 120 kr. J. uppgav att han avreste från hemmet kl. 7.45 och att han återkom till hemmet kl. 18.00 (alltså 10¼ timme). Avdraget vägrades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 21/1 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1952 ref. 14, där en busschaufför, vars bortovaro från hemmet omfattade 11¾ timme och sträckte sig över två av dagens huvudmåltider, medgavs visst avdrag för fördyrade levnadskostnader (se Skattenytt 1952 s. 223). Se däremot RÅ 1954 not. 645 (Skattenytt 1955 s. 55), där en busschaufför, som dagligen var borta 12—13 timmar men som dock var hemma några timmar mitt på dagen, inte fick dylikt avdrag.

Lön eller förtäckt utdelning?

Besvär av L. E. H-t Aktiebolag angående eftertaxering för år 1950. — Under år 1949 förvärvade bolaget — i vilket dess verkställande direktör H. var huvudaktieägare — andelarna i en fastighetsförening för 146.466 kr. I samband därmed avskrevs 70.000 kr. såsom förlust. Därefter inlöste föreningen 345 andelar för nominella beloppet 34.500 kr., varjämte H. köpte den återstående andelen för bokförda värdet 41.966 kr. H. hade därför innan köpt den av föreningen ägda fastigheten för en köpeskilling motsvarande taxeringsvärdet. Vidare hade bolaget under 1949 uppburit utdelning från föreningen med 42.773 kr., som felaktigt beskattats hos bolaget vid 1950 års taxering. — PN eftertaxerade bolaget för be-

loppet 70.000 kr. minskat med beloppet 42.773 kr. eller således ett nettobelopp av 27.227 kr., som enligt uppgift tillgodoräknats H. Sedan bolaget hos KR hävdade bl. a. att beloppet i fråga utgjorde lön till H., yttrade TI, att det kunde vara tveksamt om beloppet 27.227 kr. borde betraktas såsom utdelning vilken skulle beskattas hos såväl bolaget som H. Att å andra sidan likställa beloppet med lön till H. syntes — med hänsyn till det normala förfaringsättet vid bestämmandet och utbetalning av löner — närmast såsom en efterhandskonstruktion. KR: ej ändring. RR undanröjde emellertid efterbeskattningen ifråga, enär det värde å 27.227 kr., som enligt vad handlingarna i målet utvisade, bolaget tillgodofört huvudaktieägaren, tillika verkställande direktör i bolaget, finge anses utgöra löneförmån för denne, samt bolaget förty vore berättigad till avdrag för berörda belopp. (RR:s utslag den 15/1 1958.)

Extraordinär besvärsmätt.

A. Besvär av försäljaren T. angående inkomsttaxering år 1953. — T., som i sin deklaration yrkat avdrag för fastighetsskatt men tydligen glömt att yrka avdrag för andra kommunalutskylder, yrkade den 10/12 1954 hos PN att erhålla avdrag för sådana utskylder med ytterligare 2.137 kr. PN och KR upptog inte yrkandet till prövning. RR däremot upptog besvären till prövning, enär omständigheterna varit sådana, att det vid deklara-tionsgranskningen bort bemärkas, att T. varit med i alla fall något belopp berättigad till avdrag jämväl för sådana kommunala utskylder, som ingått i slut-

lig skatt på grund av 1952 års inkomst-taxering, och nedsatte taxeringen till statlig inkomstskatt med 2.137 kr. (RR:s utslag den 4/2 1958.)

B. Besvär av makarna L. angående inkomsttaxering år 1952. — TN taxerade makarna med ledning av ofullständiga deklara-tioner till vissa belopp. Mannen fick därvid ej avdrag för kommunalskatt och för folkpensionsavgift. Hustrun fick avdrag för folkpensionsavgift och s. k. hustruavdrag men ej avdrag för kommunalskatt. Hos PN yrkade makarna den 17/2 1953 att bli taxerade i enlighet med nya deklara-tioner, i vilka yrkades avdrag bl. a. för kommunalskatt på grund av 1951 års taxering med 1.411 kr., för fastighetsskatt med 35 kr. och för folkpensionsavgift med 100 kr. Hustrun yrkade avdrag för bl. a. kommunalskatt med 160 kr. PN och KR upptog ej yrkandena till prövning. RR prövade däremot, enär vid deklara-tionsgranskning bort bemärkas, att mannen varit med i vart fall något belopp berättigad till avdrag för kommunalutskylder och för folkpensionsavgift samt hustrun för kommunalutskylder, samt medgav mannen avdrag för kommunalskatt med 1.446 kr. och för folkpensionsavgift med 100 kr. samt hustrun avdrag för kommunalskatt med 160 kr. (RR:s utslag den 4/2 1958.)

Anm.: I den första deklara-tionen var någon fastighet ej upptagen. Fastigheten låg i annan kommun än hemortskommunen, men det oaktat medgavs avdrag även för fastighetsskatt, enär taxeringsmyndigheterna tydligen presumerats ha haft föregående års deklara-tioner tillgängliga.